

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

FAQ

wijziging regelgeving Bbz

Inhoudsopgave:

Normering algemeen

1. Waarom wordt er overgegaan op de normeringssystematiek van bedrijfskapitaal in het Bbz 2004?
2. Op welke wijze zijn gemeenten betrokken geweest bij de vormgeving van de normeringssystematiek?
3. Heeft de normeringssystematiek invloed op de omvang van het toe te kennen budget voor het Bbz 2004 voor het komende jaar?

Berekening normering

1. Hoe werkt de normeringssystematiek (op gemeentelijk niveau)?
2. Klopt het dat de besteding voor 2011 aan kapitaalverstrekking alleen de besteding betreft van de rentedragende kredieten, dus exclusief renteloze leningen en de voorbereidingskredieten (omdat deze tlv. het participatie budget worden gebracht)?
3. Waarom is het landelijke normpercentage (macronorm) vastgesteld op 54,9%?
4. Waarom is gekozen voor een termijn van 5 jaar bij de berekening van de macronorm?
5. Welke baten vallen precies onder de baten bedrijfskapitaal Bbz?

Normering en Rijksbijdrage

1. Welke gevolgen heeft de normeringssystematiek voor de omvang van een eventuele aanvullende uitkering?
2. Hoe werkt de normeringssystematiek uit voor gemeenten die (al) gebruik maken van de borgstellingsregeling?
3. Is een stijging van verstrekte kredieten financieel ongunstig voor gemeenten?
4. Loont het voor gemeenten om zo min mogelijk kredieten te verstrekken?

Gebruik Single Information Single Audit (Sisa) systeem & uitvraag informatie

1. Leidt de normeringssystematiek tot extra informatie-uitvraag bij gemeenten?
2. Kan ik voor de berekening van de gemiddelde lasten bedrijfskapitaal over 5 voorgaande jaren de SiSa-bijlagen 2007-2011 gebruiken?

Borgtochtregeling

1. Waarom is de borgstellingsregeling in het Bbz verruimd?
2. Betekent de verbreding van de openstelling van de borgtochtregeling dat alle gemeenten een erkenning moeten doen van kredietverstrekkers zonder winstoogmerk? Zijn daar voorschriften voor?

Ondersteuning van gemeenten

1. Hoe worden gemeenten nader geïnformeerd over de wijzigingen, op welke manieren worden zij ondersteund om hun kennis over risico-inschatting en over actief beheer van uitstaande kredieten te verbeteren?

Normering algemeen

Vraag 1:

Waarom wordt er overgegaan op de normeringssystematiek van bedrijfskapitaal in het Bbz 2004?

Antwoord:

Eind 2010 is door Ecorys in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onderzoek verricht naar de mate waarin het Bbz 2004 bijdraagt aan duurzame uitstroom. Hieruit kwam naar voren dat het Bbz 2004 bijdraagt aan (duurzame) uitstroom vanuit de uitkering, maar dat er tegelijkertijd mogelijkheden bestaan om nog meer rendement uit de regeling te halen. Deze verbetermogelijkheden hebben enerzijds betrekking op het vergroten van de selectiviteit bij de inzet van het Bbz 2004 en anderzijds betrekking op het verbeteren van het kredietbeheer van verstrekt bedrijfskapitaal door gemeenten. Volgens Ecorys kan er extra rendement uit het Bbz 2004 gehaald worden wanneer gemeenten het instrument selectiever inzetten, de omzetting van aspirant-ondernemers kritisch beoordelen en een investering doen in een afzonderlijke debiteurenadministratie (kredietbeheer) voor het Bbz 2004. Op deze wijze kunnen gemeenten er beter op toezien dat verstrekte (starters)leningen worden terugbetaald.

Om gemeenten te stimuleren verdere stappen te zetten op het terrein van selectiviteit en het kredietbeheer van verstrekte leningen, is de financieringssystematiek van het Bbz 2004 gewijzigd. Het gaat om een beperkte wijziging waarbij de baten met betrekking tot verstrekt bedrijfskapitaal (rente, aflossing) genormeerd worden op basis van een landelijk gemiddelde. Gemeenten die meer baten genereren dan het landelijke gemiddelde mogen de meerbaten behouden; gemeenten die minder presteren lossen het verschil zelf op. Hiermee ontvangen gemeenten een stimulans om bedrijfskapitaal selectief te verstrekken en toe te zien op effectief debiteurenbeheer.

Vraag 2:

Op welke wijze zijn gemeenten betrokken geweest bij de vormgeving van de normeringssystematiek?

Antwoord:

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft tijdens het Bestuurlijk overleg van 24 mei 2012 aangegeven in te kunnen stemmen met het normeren van de baten in het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004. De VNG heeft op enkele randvoorwaarden gewezen die naar het oordeel van de VNG bijdragen aan een goede uitvoering van de regeling. Deze randvoorwaarden zijn: 1) de wijziging is budgetneutraal 2) de macronorm wordt meerjarig vastgelegd om te voorkomen dat de normstelling onderwerp wordt van politiek debat 3) effecten van de wijzigingen worden op basis van bestaande informatie (geen nieuwe uitvraag bij gemeenten) gevolgd en 4) het belang van flankerend beleid. Zoals ook in de toelichting van de Amvb is opgenomen (*Staatsblad 2012, 457*), is aan deze voorwaarden voldaan. Het flankerend beleid wordt o.a. vormgegeven door de SZW en VNG handreiking "[Haal meer uit het Bbz](#)", [regiobijeenkomsten](#) en inbedding van het thema in de Impuls Effectiviteit en Vakmanschap van Divosa en VNG (zie [werkwijzer debiteurenbeheer](#)). SZW en VNG blijven in gesprek over de wenselijkheid van eventuele vervolgactiviteiten in 2013.

Uitvoeringspanel

De voorgestelde wijzigingen in het Bbz 2004 zijn op 25 juni 2012 voor advies voorgelegd aan het uitvoeringspanel. Het uitvoeringspanel achtte het voorstel uitvoerbaar en heeft geadviseerd de VNG en het uitvoeringspanel te betrekken bij de berekeningswijze van de norm. Hieraan is voldaan, o.a. door

overleg met gemeenten/VNG en het inschakelen van externe expertise. Daarnaast was het advies van het uitvoeringspanel niets naders te regelen over de wijze van erkenning van de rechts-persoon bij het verlenen van borgtocht overgenomen. De gemeenten kunnen daar zelf inhoud aan geven.

Vraag 3:

Heeft de normeringssystematiek invloed op de omvang van het toe te kennen budget voor het Bbz 2004 voor het komende jaar?

Antwoord:

De normeringssystematiek heeft geen gevolg voor de omvang van het toe te kennen budget voor het Bbz 2004. Ten eerste heeft de normeringssystematiek geen invloed op de raming van het macrobudget voor het Bbz 2004 voor het jaar 2013. Ten tweede heeft de normeringssystematiek geen invloed op de verdeling van het macrobudget over individuele gemeenten, omdat de verdeling (ongewijzigd) is gebaseerd op uitsluitend de bestedingen; de baten spelen bij de verdeling van het macrobudget geen rol.

Berekening normering

Vraag 1:

Hoe werkt de normeringssystematiek (op gemeentelijk niveau)?

Antwoord:

SZW heeft in een ministeriële regeling het landelijk macronormpercentage op 54,9% vastgesteld. Het landelijke normpercentage is berekend door de som van de baten bedrijfskapitaal over vijf voorgaande jaren van alle gemeenten tezamen te delen door de som van de lasten bedrijfskapitaal van alle gemeenten tezamen over vijf voorgaande jaren.

Dit landelijke macronormpercentage wordt vermenigvuldigd met het gemiddelde bedrag aan definitief vastgestelde lokale verstrekkingen bedrijfskapitaal Bbz over vijf voorgaande jaren van uw individuele gemeente. Dit is het normbedrag (normbaten) voor uw gemeente. Indien uw gemeente meer baten op bedrijfskapitaal realiseert dan de voor uw gemeente geldende normbaten, mag uw gemeente het verschil zelf houden. Als uw gemeente minder baten realiseert dan de normbaten, dient uw gemeente het verschil zelf op te lossen. De afrekening vindt plaats na de vaststelling van de ten laste van uw gemeente gebleven kosten volgens het reguliere proces.

Bekijk ook het [rekenvoorbeeld normering Bbz](#).

¹ Met vijf voorgaande jaren aan het jaar t wordt bedoeld de jaren t-6 tot en met t-2. Als het om de normbaten in 2013 (= t) gaat, betreft dit de periode 2007-2011.

Vraag 2:

Klopt het dat de besteding voor 2011 aan kapitaalverstrekking alleen de besteding betreft van de rentedragende kredieten, dus exclusief renteloze leningen en de voorbereidingskredieten (omdat deze tlv. het participatie budget worden gebracht)?

Antwoord:

Onder lasten wordt het bestedingenbegrip verstaan, zoals dat ook voor het Bbz in de Sisa-verantwoording geldt. Het gaat dus om in een jaar verstrekte kredieten, al dan niet rentedragend. De voorbereidingskredieten worden met ingang van 2010 ten laste gebracht van het Participatiebudget en niet meer ten laste van het Bbz.

Vraag 3:

Waarom is het landelijke normpercentage (macronorm) vastgesteld op 54,9%?

Antwoord:

Het landelijk normpercentage, de macronorm, is bepaald aan de hand van de som van de baten bedrijfskapitaal Bbz van alle gemeenten over 2007 – 2011, gedeeld door de som van de lasten bedrijfskapitaal Bbz van alle gemeenten over 2007 – 2011. Er is bepaald dat dit percentage voor de komende drie jaar vast staat.

Vraag 4:

Waarom is gekozen voor een termijn van 5 jaar bij de berekening van de macronorm?

Antwoord:

Reden om de macronorm te bepalen aan de hand van de macro baten en lasten over vijf jaar, is dat hiermee eventuele fluctuaties in baten en lasten worden gladgestreken. Deze fluctuaties kunnen bijvoorbeeld optreden door onvoorziene omstandigheden zoals een economische crisis, of weersomstandigheden. Het zou niet billijk zijn gemeenten hierop af te rekenen en het zou mogelijk tot onnodig risicomijdend gedrag kunnen leiden. Daarom is met de VNG afgesproken om de macronorm te baseren op een termijn van 5 jaar, in plaats van op een termijn van één jaar. Hiermee wordt het risico dat de macronorm zou worden gebaseerd op een jaar dat de baten en lasten buitengewoon laag of hoog waren, zoveel mogelijk beperkt.

Reden om in de noemer de som van de macro lasten over de afgelopen vijf jaar (en niet de lasten over één jaar) te nemen, is om hiermee de uitstaande kredietportefeuille van gemeenten zo veel mogelijk te benaderen zonder dat dit tot extra administratieve lasten bij gemeenten leidt. Hiermee wordt voldaan aan de wens van de gemeenten.

Vraag 5:

Welke baten vallen precies onder de baten bedrijfskapitaal Bbz?

Antwoord:

Gemeenten verantwoord op basis van het baten-lastenstelsel, conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Als algemeen uitgangspunt geldt dat alle baten op titel van het Bbz 2004 worden verantwoord. Hierop gelden geen uitzonderingen.

Allereerst moet vermeld worden dat er door de nieuwe normeringsystematiek niets wijzigt in de wijze van verantwoording van gemeenten aan het Rijk. Gemeenten geven zoals gewoonlijk hun baten en lasten op conform de SiSa-systematiek. Ook in het Beeld van de Uitvoering is niks veranderd.

Baten en lasten met betrekking tot kosten levensonderhoud worden niet betrokken in de normering. De normering heeft alleen betrekking op verstrekt bedrijfskapitaal.

In principe geldt dat alle baten die betrekking hebben op verstrekkingen bedrijfskapitaal, verantwoord worden onder baten bedrijfskapitaal. Hier is niks in gewijzigd. Onder baten op verstrekt bedrijfskapitaal wordt verstaan: rente en aflossingen. Een terugvordering is een voorbeeld van een vorm van aflossing. Een (gedeeltelijke) omzetting van een bedrijfskapitaal naar een bedrag om niet, is uiteraard geen bate. Gemeentelijke beslissingen die betrekking hebben op de hoogte van eenmaal toegekende leningen (bijvoorbeeld een geheel of gedeeltelijke omzetting van leenbijstand in bijstand om niet) dienen daarom buiten de verantwoording te blijven.

In het voorbeeld van het Beeld van de Uitvoering 2012, dat recent op het gemeenteloket is geplaatst, staat een meer gedetailleerde uitleg.

Normering en Rijksbijdrage

Vraag 1:

Welke gevolgen heeft de normeringssystematiek voor de omvang van een eventuele aanvullende uitkering?

Antwoord:

Gemeenten ontvangen een vergoeding voor 75% van de ten laste van de gemeente gebleven kosten (declaratiedeel). Bij de vaststelling van de ten laste van de gemeente gebleven kosten wordt echter niet meer gerekend met de daadwerkelijke baten kapitaalverstrekking, maar met de normbaten kapitaalverstrekking. Voor de baten ten behoeve van levensonderhoud verandert er niets.

Gemeenten hebben een budget ontvangen voor de ten laste van de gemeente gebleven kosten die niet via het declaratiedeel voor vergoeding in aanmerking komen.

De aanvullende uitkering in het kader van artikel 52 van het Bbz 2004 blijft ongewijzigd bestaan. Gemeenten waarbij 25% van de ten laste van de gemeente gebleven kosten hoger is dan 115% van het budget, komen op grond van dit artikel in aanmerking voor een aanvullende uitkering. Wel wijzigt de wijze waarop wordt berekend of er sprake is van een budgettekort. Bij de berekening of er sprake is van een budgettekort wordt namelijk niet meer gerekend met de daadwerkelijke baten kapitaalverstrekking, maar met de normbaten kapitaalverstrekking.

Dit betekent in de praktijk dat de omvang van de werkelijke baten uit de verstrekking van bedrijfskapitaal geen invloed heeft op het recht op en de omvang van een eventuele aanvullende uitkering. De consequentie hiervan is enerzijds dat zogenaamde minderbaten volledig voor rekening komen van de gemeente, en dus niet worden gecompenseerd vanuit de aanvullende uitkering, en anderzijds dat de gemeente zogenaamde meerbaten zelf mag houden, en dat deze dus niet in mindering worden gebracht op een eventuele aanvullende uitkering.

Bekijk ook het [rekenvoorbeeld normering Bbz](#).

Vraag 2:

Hoe werkt de normeringssystematiek uit voor gemeenten die (al) gebruik maken van de borgstellingsregeling?

Antwoord:

Vooropgesteld zij dat voor alle gemeenten die met borgstelling werken in de nieuwe systematiek (ongeacht of ze dit voorheen ook al deden of niet) borgstelling het voordeel geeft dat de uitvoeringskosten (met name incassoactiviteiten) omlaag gaan en dat de gemeente gebruik kan maken van de deskundigheid van microkredietverstrekkers. Bovendien brengt borgstelling de Bbz ondernemers nog meer dan voorheen vroegtijdig in aanraking met de markt voor zakelijke kredietverlening.

De effecten van de normeringssystematiek zijn verschillend voor gemeenten die al langer met borgstelling werken, en gemeenten die dit in 2013 voor het eerst gaan doen.

Gemeenten die in 2013 voor het eerst en volledig gebruik gaan maken van borgstelling ontvangen de eerste twee jaar (2013 en 2014) een budget dat gebaseerd is op baten en lasten van de voorgaande twee jaren. In hun budget wordt dus nog twee jaar rekening gehouden met kredietverstrekkingen die ze niet

² Geschetste effecten zullen gematigder zijn als gemeenten niet volledig overgaan naar borgstelling.

meer doen. Tegelijkertijd gaan hun normbaten op termijn sterk omlaag (want geen uitgaven aan verstrekt bedrijfskapitaal meer, alleen nog claims op borgstelling). De feitelijke baten op in het verleden verstrekte kredieten lopen weliswaar nog een tijd door, maar deze nemen eerder af dan de normbaten.

Vanaf 2015 zullen deze gemeenten echter minder budget ontvangen dan in 2013, omdat ze als gevolg van borgstelling vanaf 2013 geen krediet meer verstrekken. Verder zal de borgstelling op termijn leiden tot lasten als er op de borgtocht geclaimd wordt, met als gevolg stijgende normbaten, terwijl daar geen feitelijke baten tegenover staan. Bij een selectieve verstrekking zal een dergelijke claim op de borgtocht echter beperkt zijn. Selectief verstrekken loont dus des te meer voor gemeenten die gebruik gaan maken van borgstelling.

Gemeenten die al langer met borgstelling werken hebben in het verleden er al voordeel van gehad dat zij over een periode van twee jaar wel budget ontvingen terwijl zij geen bedrijfskapitaal meer verstrekten. Vanaf 2013 gaan bovendien hun normbaten sterk omlaag vanwege het wegvallen van kredietverstrekkingen, terwijl zij nog wel baten kunnen ontvangen op langlopende kredieten van voordat ze begonnen met borgstelling. Alleen lopen de baten op in het verleden verstrekte kredieten op termijn af, en zullen deze tijdelijk zelfs achterlopen op de normbaten.

Vraag 3:

Is een stijging van verstrekte kredieten financieel ongunstig voor gemeenten?

Antwoord:

Nee, want op een selectief verstrekt krediet komt meer terug dan volgens de normering wordt verwacht. De norm is immers landelijk vastgesteld, en betreft een gemiddelde over jaren met meer en minder verstrekte kredieten. Ook in de theoretische situatie dat de verleende kredieten jaar op jaar op jaar gestaag blijven toenemen kunnen de baten van selectief verstrekte kredieten uitstijgen boven de normbaten. Een trendmatige stijging van verstrekte kredieten is echter niet waarschijnlijk, want het totaal aan verstrekte kredieten is de afgelopen jaren vrij constant gebleken, met uitzondering van de jaren 2009 en 2010 toen de verstrekkingen duidelijk hoger lagen. In de oplopende baten komt dit terug.

Het is van belang een meerjarenperspectief te hanteren, een nadeel in het ene jaar kan immers gevolgd worden door een voordeel in het daaropvolgende jaar. Doordat de norm nu voor 3 jaar vastligt, moeten de verbeterlagen in het debiteurenbeheer en in de selectiviteit bij gemeenten tastbaar resultaat kunnen opleveren (financieel voordeel voor goed presterende gemeenten).

Vraag 4:

Loont het voor gemeenten om zo min mogelijk kredieten te verstrekken?

Antwoord:

De normering bevoordeelt gemeenten die selectief kredieten verstrekken en actief debiteurenbeheer voeren, omdat dit de baten (uit aflossing) zal verhogen. Niet verstrekken is geen selectiviteit. Een selectieve gemeente onderzoekt actief de mogelijkheden voor eventuele starters en gevestigden om in kansrijke situaties kredieten te verstrekken en maakt daarbij ook de afweging of andere vormen van re-integratie geschikter zijn. Daarbij geldt dat hoe selectiever gemeenten zijn bij de poort, hoe groter het potentieel is voor gemeenten om uitkeringsontvangers duurzaam te laten uitstromen. Dit betekent ook meer besparingen op het I-deel.

Verantwoordingsinformatie, Single Information Single Audit (SiSa) systeem

Vraag 1:

Leidt de normeringssystematiek tot extra informatie-uitvraag bij gemeenten?

Antwoord:

Nee. De uitvraag in het “single information single audit” (sisa) syteem blijft hetzelfde, en blijft beperkt tot een jaarlijkse opgave van de bestedingen en de baten.

Vraag 2:

Kan ik voor de berekening van de gemiddelde lasten bedrijfskapitaal over 5 voorgaande jaren de SiSa-bijlagen 2007-2011 gebruiken?

Antwoord:

Voor de berekening van de gemiddelde lasten bedrijfskapitaal dient u uit te gaan van de vaststellingsbeschikkingen. Voor zover de lasten bedrijfskapitaal nog niet definitief zijn vastgesteld kunt u uiteraard “indicatief” uitgaan van uw opgave via SiSa-bijlage, die – onder voorwaarde dat er geen sprake is van onrechtmatige bestedingen – niet zal afwijken van de definitieve vaststellingsbeschikking. Maar nog gemakkelijker is het om uit te gaan van het door SZW gepubliceerde overzicht van de normbaten

Borgtochtregeling

Vraag 1:

Waarom is de borgtochtregeling in het Bbz verruimd?

Antwoord:

Er zijn in Nederland naast banken, ook andere organisaties die (micro)kredieten aan zelfstandigen verstrekken zonder winstoogmerk. Om de samenwerking tussen deze partijen en gemeenten verder mogelijk te maken wordt voorgesteld om de bestaande borgstellingsregeling in artikel 16 van het Bbz 2004 ook open te stellen voor niet-banken. Deze wijziging is noodzakelijk, omdat de huidige borgstellingsregeling alleen open staat voor banken in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.

Met het openstellen van de borgtochtregeling voor niet-banken wordt het voor gemeenten mogelijk om meer dan nu het geval is de markt te betrekken bij kredietverlening aan zelfstandigen vanuit de uitkering. Op deze wijze kunnen gemeenten gebruik maken van de expertise en deskundigheid die bij deze organisaties aanwezig is en biedt het ondernemers (vanuit een uitkerings situatie) de mogelijkheid om in een vroeg stadium in aanraking te komen met de markt voor zakelijke kredietverlening. De overige voorwaarden voor bijstand in de vorm van borgtocht ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal in artikel 16 van het Bbz 2004 blijven onverkort van kracht.

Of en met welke partijen gemeenten willen samenwerken blijft nadrukkelijk ter beoordeling van de gemeenten zelf. Zij hebben inzicht in de lokale omstandigheden en kunnen het beste inschatten welke partijen wel en niet kwalificeren voor samenwerking. De “[European Code of Good Conduct for Microcredit Provision](#)” kan gemeenten hierbij helpen.

Vraag 2:

Betekent de verbreding van de openstelling van de borgtochtregeling dat alle gemeenten een erkenning moeten doen van kredietverstrekkers zonder winstoogmerk? Zijn daar voorschriften voor?

Antwoord:

Het is aan gemeenten om te besluiten welke kredietverstrekkers zonder winstoogmerk zij willen erkennen. Of en met welke partijen gemeenten willen samenwerken blijft nadrukkelijk ter beoordeling van de gemeenten zelf. Zij hebben inzicht in de lokale omstandigheden en kunnen het beste inschatten welke partijen wel en niet kwalificeren voor samenwerking. De wijze waarop de colleges een besluit nemen tot erkenning wordt aan de colleges overgelaten. Het advies van het uitvoeringspanel was ook niets naders te regelen over de wijze van erkenning van de rechtspersoon bij het verlenen van borgtocht overgenomen. De gemeenten kunnen daar zelf inhoud aan geven.

Het college kan besluiten een bepaalde rechtspersoon te erkennen als schuldeiser voor de borgtocht op grond van artikel 16. Dit kan op verzoek van zo'n rechtspersoon en zo'n erkenning is dan een besluit in de zin van de Awb. Zo'n besluit wordt dan bekend gemaakt, zodat de belanghebbenden weten dat deze kredietinstelling ook mag voor de toepassing van de borgtocht op grond van artikel 16 Bbz.

Ondersteuning van gemeenten

Vraag 1:

Hoe worden gemeenten nader geïnformeerd over de wijzigingen, op welke manieren worden zij ondersteund om hun kennis over risico-inschatting en over actief beheer van uitstaande kredieten te verbeteren?

Antwoord:

De VNG organiseert in samenwerking met gemeenten [regiobijeenkomsten](#) waarin de normering ook aan de orde komt. De bijeenkomsten vinden plaats op 3, 10 en 12 december 2012. Parallel hieraan is door SZW en VNG een handreiking Bbz ontwikkeld "[Haal meer uit het Bbz](#)". De handreiking beschrijft lokale en regionale initiatieven voor een betere opzet en werking van het Bbz. De handreiking staat boordevol tips en goede voorbeelden. De hoofdstukken gaan o.a. in op Bbz voor starters, voor gevestigden, debiteurenbeheer en samenwerken. Ieder hoofdstuk eindigt met een handige samenvatting: wat u kunt doen, welke stappen in het proces u kunt nemen, wat hier de voor- en nadelen van zijn, en welke stappen bruikbaar zijn voor grote gemeenten, samenwerkingsverbanden van gemeenten of juist voor kleine gemeenten. Alle gemeenten ontvangen binnenkort een papieren versie van de handreiking.

Ook heeft Divosa met financiële ondersteuning door SZW de werkwijzer '[Debiteurenbeheer Bbz](#)' ontwikkeld. Er wordt momenteel ook gewerkt aan een werkwijzer 'Selectiviteit in het Bbz 2004'. Hiermee worden gemeenten ondersteund om selectief kredieten te verstrekken en beter debiteurenbeheer te voeren.

Doel van bijeenkomsten, handreiking en werkwijzers is zoveel mogelijk kennis in het veld onderling te delen. In het veld is een aantal zeer ervaren en geprofessionaliseerde uitvoeringsorganisaties van gemeenten actief. Deze kunnen andere gemeenten met raad en daad bijstaan. Er zijn immers nu al goed presterende gemeenten die het debiteurenbeheer prima op orde hebben.

